

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 867/2015-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Cibíkom, Advokátska kancelária, Tomášikova 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015.

Zo sťažnosti a z ďalších príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo na základe uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: ORP-1112/VYS-B5-2014 z 3. decembra 2014 vznesené obvinenie pre zločin pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona v súbehu so zločinom znásilnenia podľa § 199 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, kde poškodenou je [REDACTED].

Dňa 4. decembra 2014 vyšetrovateľ upozornil obvineného a obhajcu na zmenu právnej kvalifikácie skutku s tým, že v ďalšom konaní bude uvedený skutok posudzovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom znásilnenia podľa § 199 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 621/2014 z 5. decembra 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 96/2014 zo 17. decembra 2014. Väzba obvineného začala 2. decembra 2014 o 12.10 h.

Dňa 10. decembra 2014 bolo vyšetrovateľom uznesením ČVS: ORP-1124/1-VYS-B5-2014 sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, kde poškodenou je [REDACTED].

Dňa 23. februára 2015 podal obvinený prostredníctvom obhajcu žiadosť o prepustenie z väzby, ktorej prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“) nevyhovel a 26. februára 2015 ju predložil sudcovi pre prípravné konanie so stanoviskom, že dôvody väzby u obvineného trvajú naďalej v nezmenenej podobe. Obava z pokračovania v trestnej činnosti u obvineného vyplýva okrem iného z psychického

a fyzického ovládnutia poškodenej [REDAKOVANÉ] obvineným, ako aj z osobnostných čŕt obvineného v zmysle znaleckého posudku.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 85/2015 z 5. marca 2015 bol obvinený prepustený z väzby z dôvodu, že pominuli dôvody väzby.

Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 bolo rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu zrušené a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola zamietnutá. Krajský súd neprijal jeho písomný sľub a nenariadil ani dohľad probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ je toho názoru, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 je nezákonné a týmto rozhodnutím boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy. Sudca pre prípravné konanie v rozhodnutí o jeho vzatí do väzby (uznesenie sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 621/2014 z 5. decembra 2014) odôvodnil jeho väzobné stíhanie obavou z pokračovania v trestnej činnosti, čím má byť daný dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V tom čase mu bolo na základe uznesenia vyšetrovateľa ČVS: ORP-1124/1-VYS-B5-2014 z 3. decembra 2014 vznesené obvinenie iba pre skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ]. Dňa 10. decembra 2014 mu bolo uznesením vyšetrovateľa ČVS: ORP-1124/1-VYS-B5-2014 vznesené obvinenie pre skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľ namieta, že do času rozhodovania sudcu pre prípravné konanie okresného súdu pod sp. zn. 0 Tp 85/2015 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby 5. marca 2015 však neboli rozšírené dôvody väzby aj pre ďalší trestný čin – skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ]. Sudca pre prípravné konanie ho prepustil z väzby na slobodu, pretože bol toho názoru, že nie sú splnené ani materiálne podmienky väzby pre skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ], pre ktorý bol vzatý do väzby.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „Krajský súd... odôvodnil svoje zrušujúce rozhodnutie tým, že sudca pre prípravné konanie neskúmal rozšírenie obvinenia o skutok (poškodená [REDAKOVANÉ]) a neprihliadal aj na tento druhý skutok pri rozhodovaní o väzbe (pozn. čo vyplýva z jeho odôvodnenia).

Krajský súd teda rozhodol bez toho, aby zmenil dôvody väzby, resp. ich rozšíril, čím porušil tým jednak ust. § 79 ods. 2 Trestného poriadku a aj základné právo obvineného na obhajobu (napr. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 03. 01. 2014 sp. zn.: 23 Tpo/59/2013, zverejnený v odbornom časopise *Zo súdnej praxe*).

Vychádzajúc aj z uvedeného rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu v trestnom stíhaní obvineného, keď je tento reálne väzobne stíhaný aj pre ďalší trestný čin, na ktorý sa uznesenie o vzatí do väzby nevzťahovalo, bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 79 ods. 2 tretia veta Trestného poriadku neodkladne navrhnúť súdu rozšíriť dôvody väzby aj pre tento trestný čin. Zabezpečenie základného práva na obhajobu obvineného nachádzajúceho sa vo väzbe, vyžaduje, aby tento vždy na základe rozhodnutia súdu bol informovaný o trestných činoch, ktoré sú dôvodom jeho väzby podľa ust. § 71 ods. 1 Trestného poriadku – skutkové zmeny dôvodov väzby.“.

Sťažovateľ tiež poukázal aj na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 187/07, podľa ktorého „každý hoci aj zákonom predvídaný zásah do základných práv a slobôd, musí mať svoj základ v súdnom rozhodnutí (jeho výrokovej časti), lebo len s ním zákon spája právne účinky“.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že keďže krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 rozhodol tak, že uznesenie sudcu pre prípravné konanie zrušil a sám zamietol žiadosť o prepustenie z väzby bez toho, aby rozhodol aj o zmene dôvodov väzby, a toto odôvodnil tým, že obvinený je stíhaný aj pre ďalší skutok, na ktorý sa však pôvodné rozhodnutie o vzatí do väzby nevzťahovalo, porušil tým práva obvineného podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, a tým aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 vyplýva, že krajský súd bol toho názoru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu nezodpovedá požiadavkám § 176 ods. 2 Trestného poriadku, neobsahuje takmer žiadne skutkové okolnosti, ale najmä ani úvahy, ktoré viedli sudkyňu pre prípravné konanie k výrokom rozhodnutia, ako ani dôvody, na základe ktorých rozhodla.

Krajský súd ďalej konštatoval, že „... u obvineného [REDAKOVANÉ] sú aj nad'alej dané materiálne podmienky väzby, nakoľko doposiaľ zistené skutočnosti a zabezpečené zákonné dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bol obvinený vzatý do väzby, rovnako aj ten, pre ktorý bol obvinený následne, sa stal, má znaky trestného činu, a existuje dôvodné podozrenie, že tento spáchal obvinený. Dôvodnosť podozrenia je daná vtedy, ak sú zadovážené také fakty, informácie a dôkazy, ktoré umožňujú urobiť logický úsudok o tom, že konkrétna osoba mala spáchať trestný čin, a to s prihliadnutím na všetky známe okolnosti prípadu. Nevyžaduje sa, aby spáchanie trestného činu obvineným bolo nezvratne preukázané už v tomto štádiu trestného konania, t. j. prípravného konania, keďže preukazovanie či vyvracanie podozrenia zo spáchania trestného činu je cieľom vyšetrovania a najmä dokazovania v konaní pred súdom...

Okresný súd vzhľadom na chybný záver o materiálnej stránke väzby už nevenoval pozornosť dôvodom väzby, a uniklo jeho pozornosti rozšírenie obvinenia [REDAKOVANÉ] o ďalší skutok, kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, ktorého sa mal obvinený dopúšťať voči manželke [REDAKOVANÉ] po dlhší čas, s výnimkou fyzického násillia, ktoré mu vo vzťahu k poškodenej [REDAKOVANÉ] nie je kladené za vinu, mal konať obdobným spôsobom, čo malo vyústiť do plne rozvinutej postraumatickej stresovej poruchy takého charakteru, že došlo k trvalej zmene osobnosti [REDAKOVANÉ], ktorá môže byť vyhodnotená ako ťažká ujma na zdraví. Pri posudzovaní dôvodov väzby sťažnostný súd prihliadal na charakter oboch skutkov v spojení s osobnosťou obvineného, u ktorého boli znalecky podchytené sklony k agresivite. Jeho správanie k oboj poškodeným vysvetľuje podstata jeho osobnosti – charakteristická zmiešanou poruchou osobnosti, zníženou frustračnou toleranciou so zhoršujúcou sa

tendenciou, a zakladá obavu zo spôsobenia vážneho následku, preto sú uňho aj naďalej dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku...“.

Podľa zistení ústavného súdu bola v predmetnej veci 13. mája 2015 podaná obžaloba a následne uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 13/2015 z 19. mája 2015 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 54/2015 z 27. mája 2015 bolo rozhodnuté okrem iného aj o tom, že podľa § 79 ods. 2 s poukazom na § 76 ods. 8 Trestného poriadku sa mení dôvod väzby obvineného tak, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, do ktorej bol vzatý obvinený uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 621/2014 z 5. decembra 2014, sa vzťahuje aj na skutok v bode 1 obžaloby prokurátora sp. zn. 3 Pv 669/14 z 13. mája 2015 právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Okresný súd svoje rozhodnutia o rozšírení dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil predovšetkým charakterom násillia voči osobám žijúcim s obvineným v spoločnej domácnosti, časovým hľadiskom ich páchania, ako aj naviazanosťou poškodených na osobu obvineného.

Ústavný súd zistil, že 9. novembra 2015 bol sťažovateľ prepustený z výkonu väzby.

Na základe svojej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní pod sp. zn.: 1 Tpo/15/2015 uznesením zo dňa 11.03.2015 porušil základné práva [REDAKOVANÉ] podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a práva podľa čl. 5 ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 03. 2015 pod sp. zn.: 1 Tpo/15/2015 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. [REDACTED] priznáva náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Milana Cibika do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu uvádza, že musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03).

Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02).

Väzba je procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa čl. 17 ústavy.

Trestný poriadok ustanovuje tzv. formálne a materiálne podmienky väzby, ktoré musia byť splnené, aby mohol byť obvinený vzatý do väzby. Obvineného preto možno

vziať do väzby za predpokladu, že mu bolo vznesené obvinenie zo spáchania niektorého trestného činu, existuje dôvodné podozrenie, že obvinený spáchal trestný čin uvedený v obvinení a je tu niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 alebo ods. 2 Trestného poriadku.

Sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojich práv tým, že do času rozhodovania sudcu pre prípravné konanie okresného súdu pod sp. zn. 0 Tp 85/2015 o jeho žiadosti o prepustenie z väzby 5. marca 2015 neboli rozšírené dôvody väzby aj pre ďalší trestný čin – skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ]. Sudca pre prípravné konanie ho prepustil z väzby na slobodu, pretože bol toho názoru, že nie sú splnené ani materiálne podmienky väzby pre skutok týkajúci sa poškodenej [REDAKOVANÉ], pre ktorý bol vzatý do väzby. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 15/2015 z 11. marca 2015 rozhodol tak, že uznesenie sudcu pre prípravné konanie zrušil a zamietol žiadosť o prepustenie z väzby. Krajský súd odôvodnil svoje zrušujúce rozhodnutie tým, že sudca pre prípravné konanie neskúmal rozšírenie obvinenia o skutok (poškodená [REDAKOVANÉ]) a neprihliadal aj na tento druhý skutok pri rozhodovaní o väzbe (čo vyplýva z jeho odôvodnenia, pozn.). Krajský súd teda rozhodol bez toho, aby zmenil dôvody väzby, resp. ich rozšíril, a toto odôvodnil tým, že obvinený je stíhaný aj pre ďalší skutok, na ktorý sa však pôvodné rozhodnutie o vzatí do väzby nevzťahovalo. Týmto postupom mal krajský súd porušiť právo obvineného podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, a teda aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

Podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania...

So zmenou dôvodov väzby súvisí tiež § 76 ods. 8 Trestného poriadku, podľa ktorého ak je obvinený v tom istom konaní stíhaný za viac trestných činov, na určenie lehoty uvedenej v odseku 6 je rozhodujúci čin najprísnejšie trestný; rozhodnutie o väzbe sa však na tento čin musí pri vymedzení dôvodov väzby skutkovo vzťahovať. Ak je to potrebné na dosiahnutie tohto účelu, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora rozhodnúť o zmene dôvodov väzby.

Z už uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozhodnúť o zmene dôvodov väzby je potrebné predovšetkým v tých prípadoch, kedy je obvinený stíhaný pre viacero trestných činov v tom istom konaní, pre ktoré zákon ustanovuje rôznu dĺžku lehoty väzby. V ostatných prípadoch síce môže súd, resp. sudca pre prípravné konanie, rozhodnúť o zmene dôvodov väzby, no robí tak spravidla vtedy, ak uzná, že to je potrebné.

Krajský súd však v odôvodnení svojho rozhodnutia pri rozhodovaní o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 85/2015 z 5. marca 2015 len poukázal na sťažovateľovo obvinenie pre ďalší trestný čin, čo považoval za skutočnosť, podľa ktorej u obvineného sú naďalej dané materiálne podmienky väzby vo vzťahu ku skutku, pre ktorý bol pôvodne vzatý do väzby. Podľa krajského súdu *„u obvineného [REDAKOVANÉ] sú aj naďalej dané materiálne podmienky väzby, nakoľko doposiaľ zistené skutočnosti a zabezpečené zákonné dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bol obvinený vzatý do väzby, rovnako aj ten, pre ktorý bol obvinený následne, sa stal, má znaky trestného činu, a existuje dôvodné podozrenie, že tento spáchal obvinený. Okresný súd vzhľadom na chybný záver o materiálnej stránke väzby už nevenoval pozornosť dôvodom väzby, a uniklo jeho pozornosti rozšírenie obvinenia [REDAKOVANÉ] o ďalší skutok, kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, ktorého sa mal obvinený dopúšťať voči manželke [REDAKOVANÉ] po dlhší čas... Pri posudzovaní dôvodov väzby sťažnostný súd prihliadal na charakter oboch skutkov v spojení s osobnosťou obvineného, u ktorého boli znalecky podchytené sklony k agresivite. Jeho správanie k obom poškodeným vysvetľuje podstata jeho osobnosti – charakteristická zmiešanou poruchou osobnosti, zníženou frustračnou toleranciou so zhoršujúcou*

sa tendenciou, a zakladá obavu zo spôsobenia vážneho následku, preto sú uňho aj naďalej dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku...“.

Z citovaného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento nepovažoval za potrebné rozšíriť dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku aj na ďalší skutok, ktorého sa obvinený dopustil voči poškodenej [REDACTED]. Krajský súd skúmal (prihliadnuc aj na ďalší skutok), či sú u obvineného sťažovateľa dané materiálne podmienky väzby, a po zhodnotení všetkých skutočností prípadu (vrátane sťažovateľom navrhovaných možností nahradenia jeho väzby) dospel k záveru, že tieto naďalej trvajú.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne uvádza, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní po zhrnutí už uvedeného nezistil, že by sťažovateľ bol pozbavený slobody inak ako z dôvodov, spôsobom a na čas ustanovený zákonom, teda v rozpore s citovanými článkami ústavy a dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2015